
STICHTING INNOVATIE RECREATIE & RUIMTE

Algemeen

De gastvrijheidssector is belangrijk voor Nederland. De totale waarde van de toeristische bestedingen in ons land bedraagt ruim 82 miljard euro, ofwel 4,3% van het BBP. De sector biedt werk aan meer dan 750.000 mensen, waarvan een groot deel geschikt is voor laaggeschoolden en parttimers. Bovendien gaat het om werkgelegenheid die moeilijk naar het buitenland verplaatst kan worden. Ook zorgt de sector ervoor dat op veel plekken voorzieningen, die anders zouden verdwijnen, in stand worden gehouden met als gevolg aangename plekken om te verblijven, ook voor bewoners. En omdat de sector gebaat is bij een mooie omgeving, en zich dus inspant die te behouden of tot stand te brengen, wordt dat effect versterkt.

Wel geldt dat de internationale concurrentie enorm is. Om die het hoofd te bieden is gastvrijheid van wereldklasse nodig, en dat vereist voortdurende innovatie. Daar komt STIRR in beeld.

Netwerk

STIRR (Stichting Innovatie Recreatie en Ruimte) is een uit 2008 daterend initiatief van een aantal vooruitstrevende recreatieondernemers en fungeert als dé aanjager in Nederland van initiatieven op het snijvlak van gastvrij ondernemen en ruimte. De ambitie is recreatie en toerisme (de gastvrijheidssector) tot een gewaardeerde partner te maken bij gebiedsontwikkeling met als imago: krachtig, eigentijds en belangrijk voor de samenleving. Dat doet STIRR door (strategische) innovaties in de praktijk te ondersteunen, te stimuleren en te bevorderen, zodat ze echt tot toepassing komen. Een belangrijke rol is het makelen en schakelen tussen partijen die wat willen, partijen die de kennis daarvoor hebben en partijen met investeringskracht.

Ondernemers, overheden, organisaties, onderwijs- en kennisinstellingen zijn belangrijke partners. STIRR brengt deze partijen samen, denkt met hen mee, jaagt zelf innovaties aan en zorgt dat leerervaringen worden gedeeld. Dit gebeurt via de [website](#), via de nieuwsbrief, in bijeenkomsten en via inspiratiereizen en publicaties.

STIRR is een organisatie met een krachtig netwerk en een kleine kern. Naast een parttime directeur is er geen personeel werkzaam bij STIRR.

De dagelijkse gang van zaken wordt bewaakt door de Raad van Toezicht, die zelf weer deel uit maakt van de Raad van Advies. Deze kent een brede samenstelling en fungeert als venster naar de buitenwereld. Samen met de Raad van Advies en in interactie met (andere) ondernemers wordt bepaald op welke onderwerpen STIRR zich moet richten. Er wordt nagedacht over de vraag hoe verworven inzichten breed gedeeld kunnen worden en vertaald naar concrete investeringen. Kern is steeds dat recreatief ondernemen op een zodanige wijze plaatsvindt dat het natuurlijk kapitaal en de leefbaarheid van een gebied worden versterkt. Waarbij de rol van STIRR is die zaken aan te pakken, die de reikwijdte van een individuele ondernemer – zelfs een koploper – te boven gaan. En het netwerk dus onmisbaar is om echt stappen te zetten.

STIRR is een non-profit organisatie en wordt gefinancierd vanuit het toeristisch bedrijfsleven. Voor projecten wordt telkens financiering op maat gezocht. STIRR maakt deel uit van het samenwerkingsverband van a.s.r., BPG, FPG, HAS Hogeschool, Leisurelands en ZLTO, dat onder de titel *Renaissance van het Platteland* probeert Stad en Platteland beter met elkaar te verbinden. STIRR werkt samen met het Center of Expertise for Leisure, Tourism and Hospitality (CELTH) en andere kennisorganisaties.

Enkele wapenfeiten

STIRR heeft op verzoek van het ministerie van EZ gefungeerd als aanjager van het nationale traject voor Regionale Beeldverhalen. In dat kader heeft STIRR een adviescommissie ingesteld onder leiding van Riek Bakker, die de voorbeeldprojecten heeft bezocht en naar aanleiding daarvan het boekje [All you need is lef](#) heeft gemaakt.

Hadrians Wall in Engeland, voorbeeld van een sterk beeldverhaal

STIRR heeft met de ministeries van (destijds) EZ en I&M en de RECRON een Koepel Green Deal gesloten waarin is afgesproken dat er ongeveer vijf voorbeeldprojecten gezocht zouden worden, waarbij toeristisch ondernemen en groene groei gecombineerd worden. Dat heeft uiteindelijk geleid tot zeven aparte green deals en een publicatie over de green deal aanpak getiteld [Aan Tafel!](#)

STIRR heeft samen met ondernemers gewerkt aan de ontwikkeling van innovatieve concepten om groei en groen te combineren, en ook geholpen om deze concepten tot realisatie te brengen. Enkele voorbeelden zijn:

Zonnepanelen op recreatiewater: Samen met o.a. Leisurelands wordt onderzocht of drijvende zonnepanelen op recreatiewater ecologisch en landschappelijk goed ingepast kunnen worden, en zo ja, hoeveel ha recreatiewater in Nederland daarvoor dan in aanmerking komt. Bij gebleken succes gaat Leisurelands met het concept aan de slag, maar de kennis wordt breed beschikbaar gesteld.

Erik Droogh: *“Wij zijn blij dat STIRR samen met Leisurelands dit onderzoek wil oppakken. Dat doen wij graag met STIRR gezien haar netwerk, reputatie en onafhankelijkheid. Deze samenwerking is goed*

voor de sector, om met elkaar een nog groter maatschappelijk rendement te kunnen realiseren”.

KrugerparkNL: Samen met Staatsbosbeheer, Molecaten en Landal Greenparks is er een concept ontwikkeld, waarbij gekeken is of met verblijfsrecreatie in de natuur geld verdiend kan worden voor beheer en onderhoud van de natuur. Staatsbosbeheer onderzoekt momenteel of het concept, dat inmiddels Ecolodges heet, gerealiseerd kan worden op de Veluwe, bij Hoenderloo.

Greennest: Met een consortium van partijen is gekeken of er een supergroen hotel gebouwd kan worden met een experience die laat zien wat groen voor je gezondheid en welbevinden kan betekenen. Greennest zou aanvankelijk verrijzen naast de IKEA in Amsterdam (waar al een duurzame tijdelijke invulling is gerealiseerd), maar vanwege uitbreidingsplannen

van de IKEA kan dat niet doorgaan. De locatie waar nu op gefocust wordt is PARK21. Met de gemeente is een voorlopig contract voor de grond getekend. De commerciële ontwikkeling van het concept vindt plaats via een aparte stichting. Uiteindelijk is de bedoeling het concept te verkopen en met het verdiende geld weer nieuwe concepten te ontwikkelen.

Energieproducerende wellness: Met Thermen Bussloo is gekeken hoe een groot wellnesspark energiezuinig gemaakt kan worden, en welke mogelijkheden er zijn om zelf energie op te wekken.

De opgedane kennis wordt toegepast bij de bouw van Thermen De Beerendonck, en de resultaten zijn ook breed ter beschikking van de sector gesteld. Samen met RECRON zullen avonden voor ondernemers rond het thema Duurzame Energie georganiseerd gaan worden.

STIRR organiseert regelmatig conferenties en andere bijeenkomsten over relevante onderwerpen. De laatste conferentie vond plaats op 13 september 2018 in het kader van Renaissance van het Platteland en was getiteld: *Dynamische steden – Vitale regio's. Nieuwe verbindingen tussen stad en platteland.*

STIRR organiseert elke twee jaar een inspiratiereis naar een buitenlandse bestemming met een groep van ondernemers, bestuurders en kenniswerkers. De laatste keer gebeurde dat in juni 2018, toen de *Alpine Pearls* bezocht werden. Zie [hier](#) een verslag van deze reis. De reis is door de deelnemers met een negen beoordeeld.

RAAD VAN ADVIES STIRR

John Jorritsma	Burgemeester Eindhoven, tevens voorzitter RvA en RvT
Hans Hillebrand	Directeur STIRR, tevens ambtelijk secretaris RvA en RvT
Willem Bijleveld	Directeur Openluchtmuseum Arnhem tot 1 juni 2018
Bart de Boer	voormalig algemeen directeur De Efteling
Rogier Braakman	Managing director IHMG met de merken Sandton en Pillows tot oktober 2018
Hans Dolman	Directeur Thermen Bussloo
Erik Droogh	Directeur Leisurelands (voorheen RGV), tevens lid RvT
Thomas Heerkens	Algemeen directeur Landal GreenParks, tevens lid RvT
Debbie Kamphuis	Directeur Divisie Beleven & Benutten Staatsbosbeheer
Erna Kruitwagen-Hajenius	Directeur-eigenaar Buitengoed de Panoven
Robbert Northolt	Directeur Camping Scheldeoord
Jaap Renkema	Programmamanager Public Affairs ANWB
Jean Paul Schaaij	Directeur Nationaal Groenfonds
Bart Siemerink	Directeur Keukenhof
Tim Slager	Directeur Molecaten
Ger Swinkels	Eigenaar Innocity, tevens lid RvT
Dirk Sijmons	Voormalig Rijksadviseur voor het landschap
Ger Vos	Adviseur Innovatie
Kees van Wijk	Voorzitter Gastvrij Nederland, tevens deelnemer RvT